

BANKA

SLOVENIJE

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE
marec 1999

- predhodni podatki -
preseki na dan 12.05.1999

Povzetek gibanj v plačilni bilanci

Saldo tekočih transakcij je v obdobju od januarja do marca 1999 negativen v višini -15 mio USD, medtem ko je bil primanjkljaj tekočega računa v enakem obdobju lanskega leta višji za 64 mio USD in je znašal -79 mio USD. Primanjkljaj tekočega računa v mesecu marcu je znašal -58,9 mio USD.

Presežek v storitveni bilanci je v proučevanem obdobju (prvo četrtletje 1999) znašal 116 mio USD, kar je za 11 mio USD manj, kot je bil presežek v obdobju od januarja do marca 1998 (127 mio USD).

Neto dohodki in **neto transferi** so v prvih treh mesecih leta 1999 približno enaki kot v lanskem letu.

Poslabšanje salda tekočega računa, ki je bil v prvih dveh mesecih leta pozitiven (predvsem zaradi velike rasti izvoza v januarju 1999), je posledica visokega uvoza blaga v mesecu marcu in manjšega izvoza potovanj v prvih treh mesecih 1999 v primerjavi s primerljivim obdobjem v letu 1998. Medtem, ko je bil izvoz blaga po tekočih cenah v prvem tromesečju leta 1999 na približno enaki ravni kot v letu 1998 (rast 0,8 %), je bil uvoz blaga v tekočih cenah v tem obdobju nižji za 2,4 % (vendar beležimo rast uvoza proizvodov za široko porabo in padec uvoza blaga za reprodukcijo in investicije). Količinski podatki o izvozu in uvozu blaga, ki izločijo cenovne in tečajne vplive iz podatkov o blagovni menjavi (izračun ARC) kažejo bolj spodbudno stanje, saj se je količinski izvoz blaga v prvem tromesečju leta 1999 povečal za 5,4 % v primerjavi s prvim tromesečjem v letu 1998, količinski uvoz blaga pa se je v tem obdobju povečal za 2,6 %.

Presežek v bilanci storitev je v obdobju od januarja do marca 1999 nižji za 11 mio USD, če ga primerjamo z enakim obdobjem v letu 1998.

Prihodki od potovanj v obdobju od januarja do marca 1999 znašajo 214 mio USD, odhodki pa 99 mio USD.

Presežek v postavki potovanja se je zmanjšal tudi v marcu letošnjega leta, ko je znašal 37,5 mio USD, v marcu lanskega leta pa je znašal 45,5 mio USD. Zmanjšanje je posledica zmanjšanja prihodkov od potovanj, ki so se glede na marec v letu 1998 zmanjšali za 10%. Presežek v menjavi **transportnih storitev** znaša v obdobju od januarja do marca letos 32 mio USD. V marcu letošnjega leta se je izvoz transportnih storitev v primerjavi z marcem v letu 1998 zmanjšal za 17%, na kar je vplivalo predvsem zmanjšanje izvoza železniških in ostalih storitev povezanih s transportom. Marca letos so se zelo povečale **ostale poslovne storitve** na strani. izvoza. Razlog za tolikšno povečanje, je v povečanju storitev posredovanja (18,0 mio USD), ki so se glede na marec v letu 1998 (5,0 mio USD) povečale za 13,0 mio USD.

Neto pritoki v obliki **neposrednih naložb** v prvih treh mesecih letošnjega leta znašajo 35,7 mio USD in so nad lanskoletno ravno, ko je bilo v enakem obdobju zabeleženih za 11,4 mio USD pritokov.

V marcu so se domače neposredne naložbe v tujino povečale za 5,5 mio USD, tuje neposredne naložbe v Slovenijo pa povečale za 20,9 mio USD.

V prvih treh mesecih letošnjega leta znaša pritek kapitala v obliki **naložb v vrednostne papirje** 350,7 mio USD. Od tega so se domače naložbe v tuje vrednostne papirje povečale za 36,0 mio USD in naložbe tujcev v domače vrednostne papirje povečale za 386,7 mio USD. V enakem obdobju lani je bilo zabeleženih za 9,2 mio USD neto pritokov.

Neto pritek kapitala v obliki naložb v vrednostne papirje v marcu znaša 388,7 mio USD in sicer zaradi domačih nakupov tujih vrednostnih papirjev v višini 3,8 mio USD in neto prodaj domačih vrednostnih papirjev tujcem za 392,5 mio USD, kar je posledica prodaje evroobveznic vlade v višini 438,2 mio USD in nakupov evroobveznic RS v tujini s strani bank za 45,3 mio USD

Posojila nerezidentom so se v prvih treh mesecih povečala za 6,0 mio USD in v marcu povečala za 5,1 mio USD.

V prvih treh mesecih letošnjega je bilo v tujini 73,6 mio USD več **najetih kot odplačanih posojil**, v enakem obdobju lani pa 17,7 mio USD

V marcu se sektor podjetij še naprej zadolžuje, prilivi v prvih treh mesecih letošnjega leta znašajo 58,3 mio USD, od tega v marcu 11,6 mio USD. Obveznosti bank na osnovi najetih posojil so se v marcu povečale za 5,1 mio USD, po zmanjšanju v januarju tako znaša neto priliv posojil najetih v tujini v banke v prvih treh mesecih 9,4 mio USD. Vlada je v letošnjem letu posojila neto najemala v znesku 5,9 mio USD. V marcu je neto odplačala za 1,7 mio USD v tujini najetih posojil.

Razpoložljivi podatki o **kratkoročnih komercialnih kreditih** kažejo na povečanje neto terjatev do tujine na osnovi blagovne menjave v prvih treh mesecih letošnjega leta za 143,8 mio USD. Po visokem povečanju terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov v januarju letošnjega leta se je v februarju nivo povečevanja tovrstnih terjatev vrnil na povprečno raven leta 1998, v marcu pa so se neto terjatve celo znižale za 8,9 mio USD, kar je posledica porasta uvoza, ki v tem mesecu ni bil pokrit s sorazmernim povečanjem plačil uvoza.

Postavka **gotovina in vloge prebivalstva** izkazuje v prvih treh mesecih letošnjega leta odtok v višini 39,5 mio USD. Lani v enakem obdobju pritek 20,0 mio USD.

V marcu kaže ocena imetij tuje gotovine in vlog prebivalstva pri tujih bankah povečanje za 21,8 mio USD.

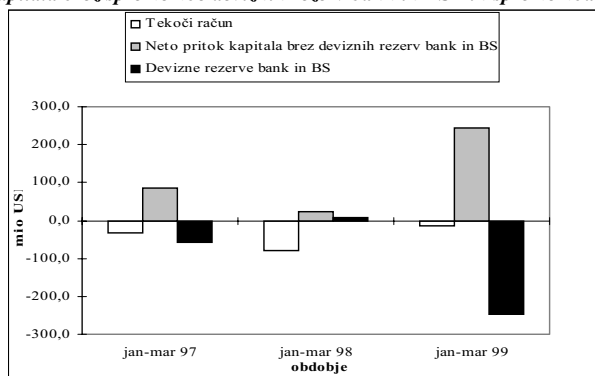
Plačilna bilanca tako v prvih treh mesecih letošnjega leta izkazuje **neto pritek kapitala** v državo v višini 244,5 mio USD, zaradi dodatnega pritoka iz ostalih virov, ki zaenkrat še niso vključeni v druge postavke pretežno finančnega dela plačilne bilance v višini 17,8 mio USD, pa neto pritek v državo v prvih treh mesecih letošnjega leta znaša 262,4 mio USD (v primerljivim obdobju lani neto pritek 72,2 mio USD).

V marcu je bil zabeležen neto pritek kapitala v višini 379,3 mio USD.

V prvih treh mesecih so se **devizne rezerve bank in BS** na podlagi transakcij povečale za 247,4 mio USD, v marcu pa povečale za 320,4 mio USD.

Mednarodne denarne rezerve BS so se na podlagi transakcij v prvih treh mesecih povečale za 454,2 mio USD, marca pa za 510,9 mio USD.

Slika: Tekoči račun, neto pritek kapitala brez spremembe deviznih rezerv bank in BS¹ in sprememba deviznih rezerv bank in BS²

¹ Neto pritek kapitala brez spremembe rezerv bank in BS s statistično napako.

² Negativna vrednost deviznih rezerv pomeni njihovo naraščanje.

Plačilna Bilanca Slovenije (predhodni podatki, preseki na dan 12.05.1999)

(v mio USD)

	jan-mar 98	jan-mar 99	mar 99
Tekoči račun	-79,0	-14,9	-58,9
Blago	-276,8	-203,0	-123,5
Izvoz blaga	2.111,0	2.126,9	778,4
Izvoz f.o.b.	2.104,4	2.110,7	773,2
Prilagoditev zaobjema	6,5	16,2	5,2
Uvoz blaga	-2.387,8	-2.329,9	-901,9
Uvoz c.i.f.	-2.444,7	-2.383,8	-923,7
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	99,2	90,1	34,9
Prilagoditev zaobjema	-42,2	-36,3	-13,1
Storitve	126,7	116,1	37,3
Izvoz storitev	439,7	439,4	154,6
Transport	118,4	115,8	39,3
Potovanja	230,5	213,7	73,7
Komunikacijske storitve	5,2	5,2	2,1
Konstrukcijske storitve	28,0	14,8	4,6
Finančne storitve	2,0	1,8	0,7
Ostale poslovne storitve	40,5	65,6	28,9
Posredovanje	13,3	34,7	18,0
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	2,1	7,3	1,2
Uvoz storitev	-313,0	-323,3	-117,3
Transport	-83,0	-83,6	-29,2
Potovanja	-98,6	-99,2	-36,2
Komunikacijske storitve	-6,2	-8,0	-2,7
Gradbena in montažna dela	-7,6	-7,4	-4,2
Finančne storitve	-4,1	-5,5	-3,2
Licence, patenti in avtorske pravice	-9,4	-11,7	-4,0
Ostale poslovne storitve	-82,4	-80,9	-29,6
Posredovanje	-21,7	-20,1	-7,8
Dohodki	47,3	46,8	14,2
Prejemki	108,7	115,1	41,1
Od dela	58,5	53,9	17,8
Od kapitala	50,2	61,1	23,3
Izdatki	-61,4	-68,3	-26,9
Od dela	-6,7	-5,2	-1,5
Od kapitala	-54,6	-63,1	-25,4
Tekoči transferi	23,7	25,2	13,1
V Slovenijo	55,8	72,4	28,3
Vladni sektor	3,9	5,2	2,0
Ostali sektorji	51,9	67,2	26,3
V tujino	-32,1	-47,2	-15,2
Vladni sektor	-24,1	-26,1	-8,3
Ostali sektorji	-8,0	-21,1	-6,9

Plačilna Bilanca Slovenije (predhodni podatki, preseki na dan 12.05.1999)

	jan-mar 98	jan-mar 99	mar 99
	(v mio USD)		
Kapitalski in finančni račun	30,5	-2,9	71,3
Kapitalski račun	-1,3	0,5	0,1
Kapitalski transferi	-0,3	0,4	0,1
Patenti in licence	-1,1	0,1	0,0
Finančni račun	31,8	-3,4	71,3
Neposredne naložbe	11,4	35,7	15,4
Domače v tujini	-1,0	-9,1	-5,5
Tuje v Sloveniji	12,4	44,8	20,9
Naložbe v vrednostne papirje	9,2	350,7	388,7
Terjatve (domače v tujini)	-8,8	-36,0	-3,8
Obveznosti (tuje v Sloveniji)	18,0	386,7	392,5
Ostale naložbe	39,4	64,4	178,1
Terjatve	26,6	41,9	170,9
Komercialni krediti	-40,2	-145,1	8,6
Dolgoročni	-1,9	-1,4	-0,3
Kratkoročni	-38,4	-143,8	8,9
Posojila	-3,5	-6,0	-5,1
Banke	-2,3	-6,2	-5,1
Ostali sektorji	-1,2	0,2	0,0
Gotovina in vloge	75,4	208,1	178,4
Banke	54,6	238,7	195,8
Ostali sektorji	20,8	-30,6	-17,4
Prebivalstvo	20,0	-39,5	-21,8
Rač.v tujini	0,8	8,9	4,4
Ostale terjatve	-5,1	-15,1	-11,0
Banka Slovenije	-5,6	-5,2	0,0
Banke	-0,3	-10,1	-11,0
Ostali sektorji	0,9	0,1	0,1
Obveznosti	12,8	22,4	7,2
Komercialni krediti	0,3	-5,3	-1,1
Posojila	17,7	73,6	15,0
Banka Slovenije	-	-	-
Vladni sektor	-3,3	5,9	-1,7
Banke	-7,2	9,4	5,1
Ostali sektorji	28,2	58,3	11,6
Vloge	-3,9	-45,6	-6,7
Banke	-4,0	-45,6	-6,7
Ostale obveznosti	-1,3	-0,3	0,0
Banke	0,1	0,1	0,0
Mednarodne denarne rezerve	-28,2	-454,2	-510,9
Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,1	-30,8	0,0
Gotovina in vloge	170,8	-299,6	-360,4
Vrednostni papirji	-199,0	-123,8	-150,5
Neto napake in izpustitve	48,6	17,8	-12,4

I. TEKOČI RAČUN

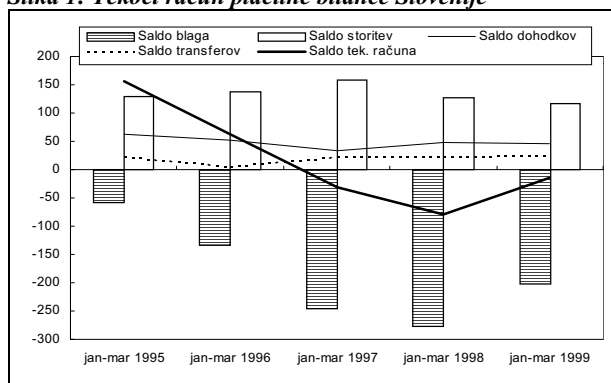
TeKOči račun je v prvih treh mesecih letošnjega leta **negativen** in znaša **-15 mio USD**.

Primanjkljaj salda blaga v obdobju od januarja do marca 1999 je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 manjši za 74 mio USD, predvsem zaradi nižjega uvoza splošnega blaga (-2,1 %).

Saldo storitev je v proučevanem obdobju nižji za 11 mio USD, predvsem zaradi velikega zmanjšanja izvoza potovanj (-7,3 %).

Saldo dohodkov se je zmanjšal za 1 mio USD, medtem ko je saldo transferov višji od primerljivega lanskoletnega za 1 mio USD.

Slika 1: Tekoči račun plačilne bilance Slovenije

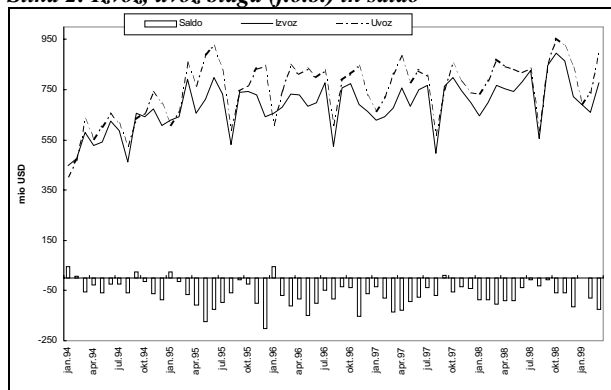

V obdobju od januarja do marca 1999 je **primanjkljaj** v trgovinski bilanci znašal **203 mio USD**.

Izvoz blaga je v marcu 1999 je znašal 778 mio USD in je bil za 2 % višji kot izvoz marca 1998 (desezoniran količinski izvoz blaga pa je bil višji za 6,1 %), medtem ko je uvoz blaga znašal 902 mio USD in je bil za 4 % višji (desezoniran količinski uvoz blaga pa je bil višji za 5,9 %).

Izvoz blaga v prvih treh mesecih leta 1999 v primerjavi z lanskim letom, je ostal na enaki ravni (povečal se je za 0,8 %), medtem ko se je uvoz blaga zmanjšal za 2,4 %. Zaradi višje rasti izvoza kot uvoza, je bil primanjkljaj trgovinske bilance v obdobju od januarja do marca leta 1999 (203 mio USD) nižji od primerljivega primanjkljaja trgovinske bilance v letu 1998 (277 mio USD).

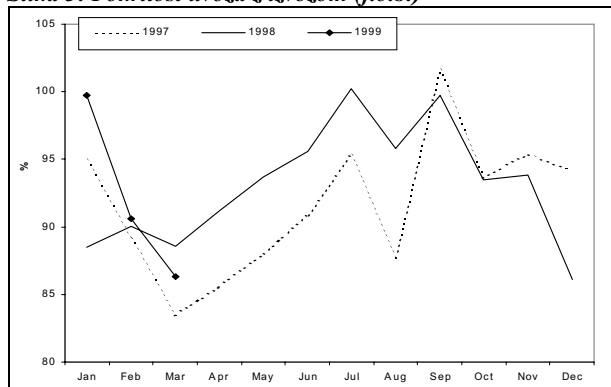
Slika 2: Izvoz, uvoz blaga (f.o.b.) in saldo

V marcu 1998 je pokritost uvoza z izvozom 86,3 %, kar je pod lanskoletno marčevsko pokritostjo, ki je bila 88,6 %.

Pokritost uvoza z izvozom v obdobju od januarja do marca 1999 je 91,3 % in je bila kljub nižji marčevski pokritosti še vedno višja kot primerljiva lanskoletna pokritost uvoza z izvozom, ki je bila 88,4 %.

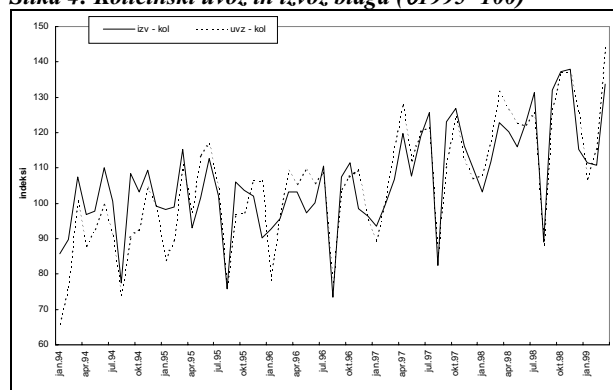
Slika 3: Pokritost uvoza z izvozom (f.o.b.)

Količinski izvoz blaga v marcu 1999 v primerjavi z izvozom marca 1998 je za 8,8 % višji, količinski uvoz blaga pa za 9,3 %.

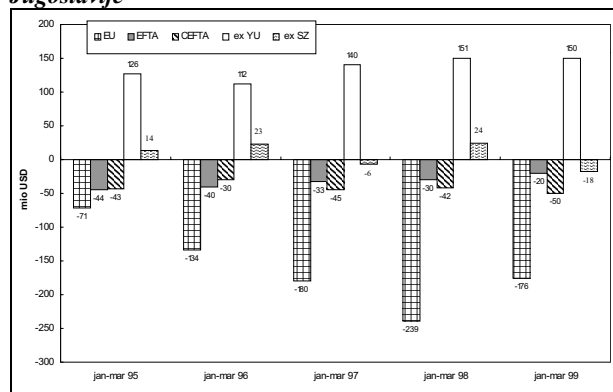
V celem letu 1999 je bil količinski izvoz višji od primerljivega v letu 1998 za 5,4 %, medtem ko je bil količinski uvoz blaga višji za 2,6 %.

Slika 4: Količinski uvoz in izvoz blaga (1995=100)

V primerjavi obdobj od januarja do marca v letih 1994 - 1999 je imela Slovenija primanjkljaj v trgovinski bilanci z vsemi evropskimi integracijami in državami nekdanje SZ, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije (glej sliko 5). Opazno je veliko zmanjšanje primanjkljaja z državami EU, primanjkljaj z državami EFTE in CEFTE je ostal približno na enakem nivoju. Prav tako je presežek z državami nekdanje Jugoslavije ostal približno enak. Presežek z državami nekdanje SZ pa se je v prvih treh mesecih leta 1999 spremenil v primanjkljaj.

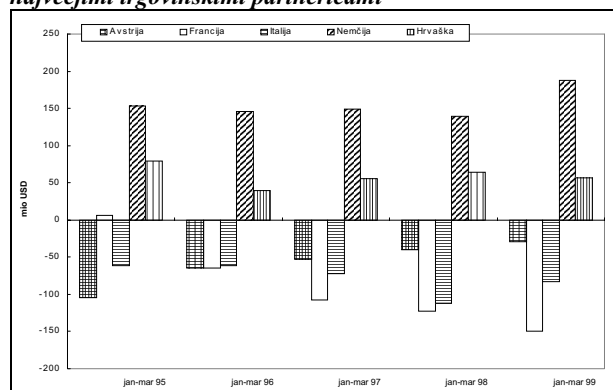
Slika 5: Saldo trgovinske bilance med Slovenijo in Evropsko unijo, EFTO, CEFTO in državami nekdanje Jugoslavije

Slovenija ima s Hrvaško in Nemčijo velik presežek, medtem ko ima v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo primanjkljaj.

V obdobju od januarja do marca 1999 v primerjavi s tremi meseci leta 1998, je Slovenija zmanjšala primanjkljaj v menjavi z Avstrijo (za 11 mio USD) in Italijo (za 29 mio USD), medtem ko se je primanjkljaj s Francijo povečal za 27 mio USD. Presežek v menjavi z Nemčijo se je povečal za 47 mio USD, s Hrvaško pa zmanjšal za 7 mio USD.

Slika 6: Saldo trgovinske bilance med Slovenijo in petimi največjimi trgovinskimi partnericami

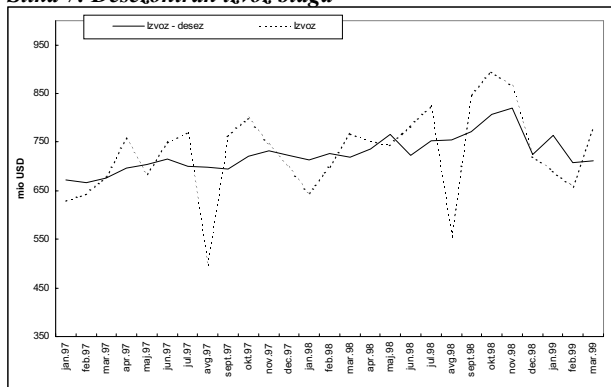

Izvoz blaga

Desezonirani izvoz blaga je bil v marcu 1999 za 0,9 % nižji od primerljivega v letu 1998.

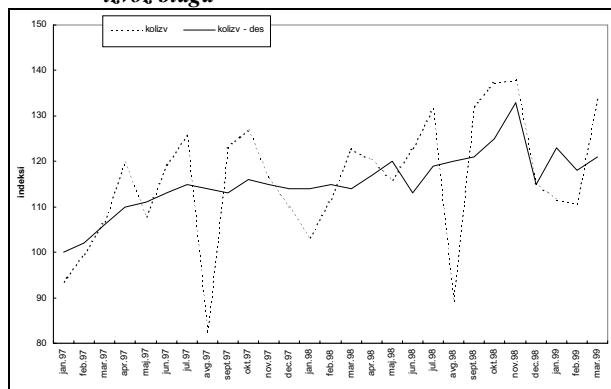
V prvih treh mesecih leta 1999 v primerjavi s prvimi tremi meseci leta 1998, pa je desezoniran izvoz porasel za 1 % (predvsem zaradi velikega izvoza v januarju 1999).

Slika 7: Desezoniran izvoz blaga

Desezonirani količinski izvoz blaga se je v marcu 1999 v primerjavi z marcem 1998, povečal za 6,1 %, medtem ko se je desezoniran količinski izvoz blaga v celem letu 1999 v primerjavi s tremi meseci leta 1998, povečal za 5,5 %.

Slika 8: Količinski izvoz blaga in desezonirani količinski izvoz blaga

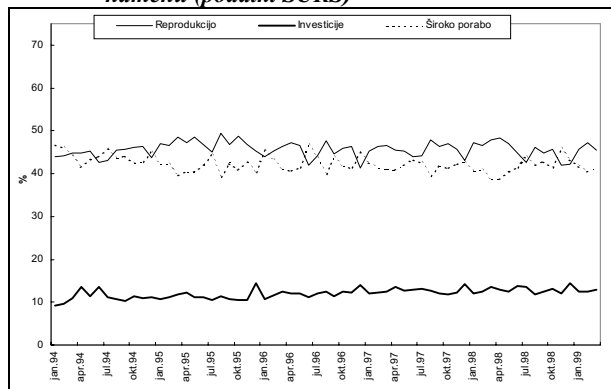
Če primerjamo marec 1999 in marec 1998, se je izvoz³ proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 4 %
- za investicije zmanjšal za 3 %
- za široko porabo povečal za 8 %

Primerjava med letoma 1999 in 1998 pa pokaže,

- da se je izvoz proizvodov:
- za reprodukcijo zmanjšal za 2 %
- za investicije zmanjšal za 0,4 %
- za široko porabo povečal za 3 %

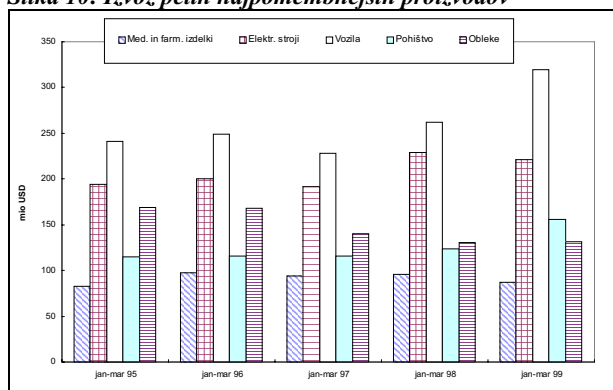
Slika 9: Deleži izvoza blaga f.o.b. po ekonomskem namenu (podatki SURS)

³ Izražen v USD po tekočih tečajih.

Po strukturi izvoza iz leta 1997, lahko na sliki 10 vidimo pet proizvodov z največjim deležem. V obdobju od januarja do marca 1999 v primerjavi s prvimi tremi meseci leta 1998 se je najbolj povečal izvoz pohištva (26 %) in vozil (22 %). Izvoz oblek se je v proučevanem obdobju povečal za 1 %, medtem ko se je izvoz ostalih proizvodov zmanjšal, najbolj izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (9 %), manj pa izvoz električnih strojev (4 %).

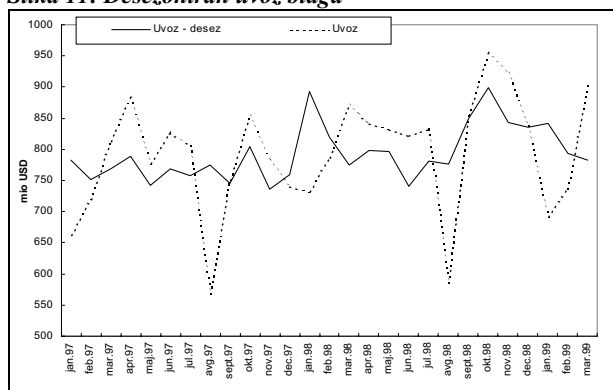
Slika 10: Izvoz petih najpomembnejših proizvodov

Uvoz blaga

Desezonirani uvoz blaga je bil v marcu 1999 za 0,9 % višji od primerljivega v letu 1998. V obdobju od januarja do marca 1999 v primerjavi z letom 1998 pa se je desezonirani uvoz blaga zmanjšal za 2,8 %.

Slika 11: Desezoniran uvoz blaga

Desezoniran količinski uvoz je v marcu 1999, v primerjavi z marcem 1998 višji za 5,9 %. V letu 1999 pa je bil desezoniran količinski uvoz višji za 2,1 %, v primerjavi z obdobjem od januarja do marca 1998.

Slika 12: Desezoniran količinski uvoz blaga

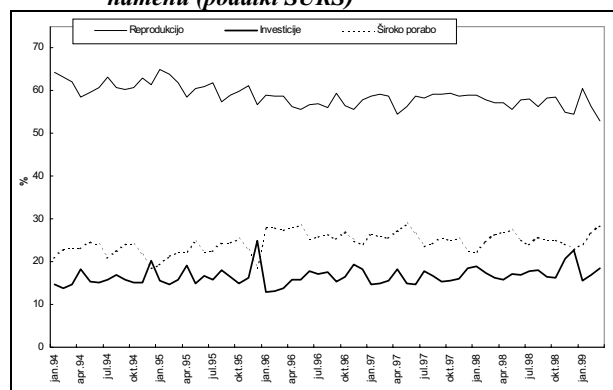
Če primerjamo marec 1999 in marec 1998, se je uvoz⁴ proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 4 %
- za investicije povečal za 17 %
- za široko porabo povečal za 12 %

Primerjava med letoma 1998 in 1997 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 5 %
- za investicije zmanjšal za 4 %
- za široko porabo povečal za 5 %

Slika 13: Deleži uvoza blaga f.o.b. po ekonomskem namenu (podatki SURS)

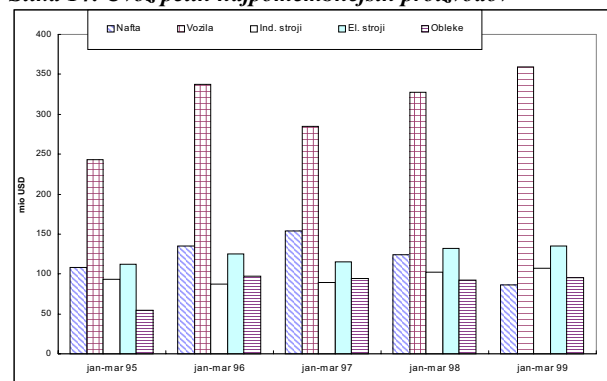

Na sliki 14 je prikazano pet proizvodov, ki so imeli v celotnem uvozu leta 1997 največji delež.

Uvoz nafte v prvih treh mesecih leta 1999 v primerjavi s prvimi tremi meseci leta 1998, zmanjšal kar za 31 %.

V obdobju od januarja do marca leta 1999 v primerjavi z ustreznim obdobjem 1998 se je uvoz vozil povečal za 10 %, uvoz industrijskih strojev za 6 %, uvoz oblek pa za 4 % in uvoz električnih strojev za 2,4 %.

Slika 14: Uvoz petih najpomembnejših proizvodov

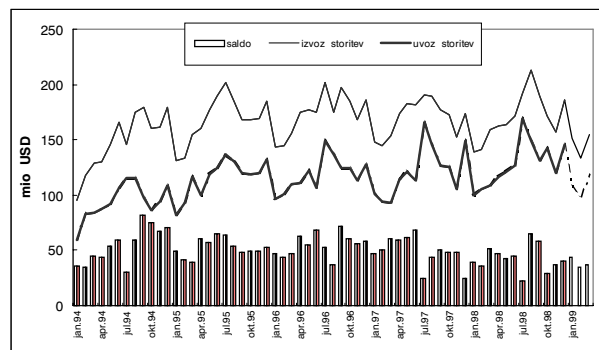

⁴ Izražen v USD po tekočih tečajih.

STORITVE

V marcu letošnjega leta je **presežek storitvene bilance znašal 37,3 mio USD**. Izvoz storitev je glede na februar 1999 višji za 16% (tudi v marcu so se povečali prehodi čez mejo iz bivše Jugoslavije), če pa ga primerjamo z lanskim marcem je nižji za 3%. **Uvoz storitev** pa je v primerjavi s februarjem višji za 19%, glede na lanski marec pa se je povečal za 8% (razlog je predvsem v povečanju računalniških, finančnih in ostalih storitev).

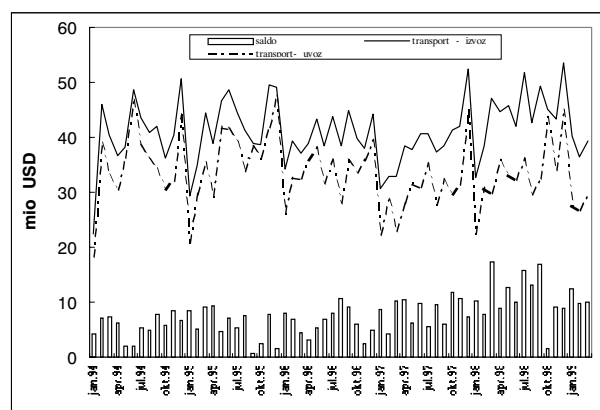
Slika 15: Izvoz in uvoz storitev

Transportne storitve

Presežek transportnih storitev je v mesecu marcu letošnjega leta znašal **10,1 mio USD** (v marcu lanskega leta pa je bil presežek transportnih storitev 17,3 mio USD). Izvoz transportnih storitev se je v marcu letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 zmanjšal za 17%, prav tako se je zmanjšal tudi uvoz in sicer za 2%. Glede na prejšnji mesec letošnjega leta, se je uvoz povečal za 10%, na kar je vplivalo povečanje cestnega in ostalega transporta.

Slika 16: Izvoz in uvoz transportnih storitev

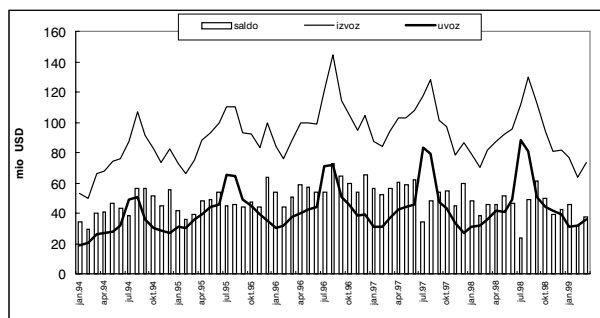
Potovanja

Nadaljevalo se je zmanjševanje presežka v postavki potovanja, ki je znašal marca letos **37,5 mio USD**. V enakem obdobju lanskega leta je bil presežek večji in je znašal 45,5 mio USD. Zmanjševanje je posledica zmanjševanja prihodkov od potovanj, ki so se v marcu 1999, v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 zmanjšali za 10%, tudi odhodki so se v enakem obdobju zmanjšali za 2%.

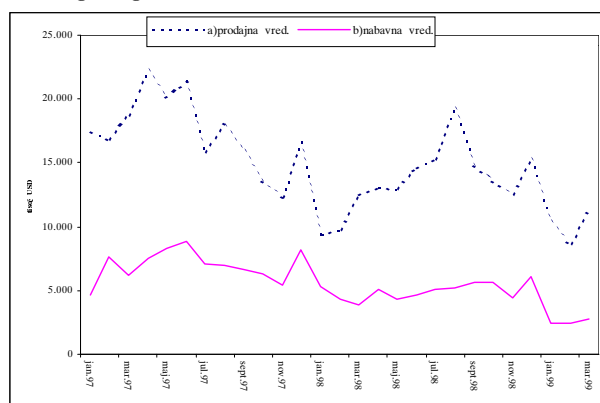
Če primerjamo marec 1999 s februarjem 1999, so v tem mesecu prihodki od potovanj višji za 16%.

Izvoz potovanj se je v marcu 1999 povečal tudi zaradi povečanja prihodkov od storitev turističnih agencij, opazno pa je tudi povečanje odkupa gotovine od tujcev. Uvoz potovanj pa v marcu letošnjega leta nekoliko povečal, vendar ostaja na nivoju iz marca 1998 in znaša v tem mesecu 36,2 mio USD.

Slika 17: Izvoz in uvoz potovanj

Slika 18: Prodano tuje blago po prodajni in nabavni vrednosti uvoženega blaga

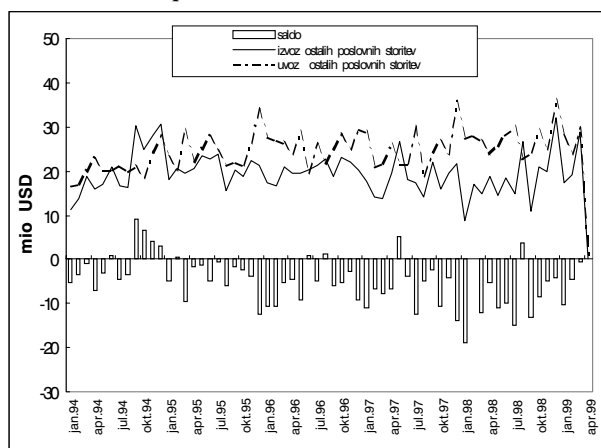
Ostale poslovne storitve

Primanjkljaj ostalih poslovnih storitev je v marcu znašal **0,7 mio USD**.

Primanjkljaj se je v marcu letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1998 zmanjšal za 4 mio USD. V marcu letošnjega leta, v primerjavi z marcem v lanskem letu se je izvoz ostalih poslovnih storitev povečal za 96% (na kar je vplivalo povečanje storitev posredovanja ter raznih poslovnih, profesionalnih in tehničnih storitev).

Uvoz v marcu se je povečal za 11%, glede na enako obdobje v lanskem letu.

Slika 19: Ostale poslovne storitve

Dohodki od dela in kapitala

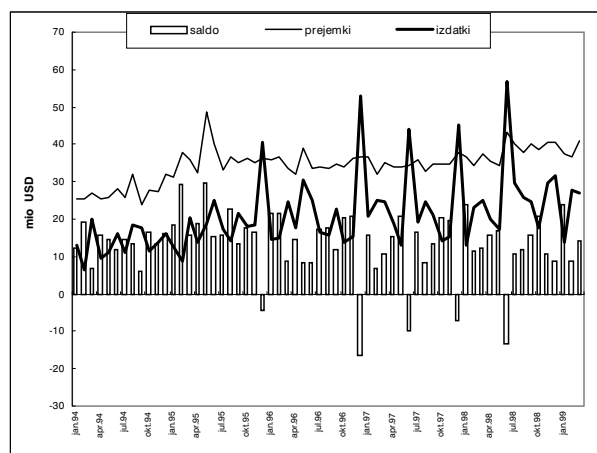
Presežek dohodkov od dela in kapitala je v marcu letošnjega leta **14 mio USD**, v enakem lanskem obdobju pa 12 mio USD.

Prihodki od dela znašajo okoli 18,0 mio USD na mesec, plačani odhodki pa približno 2,0 mio USD na mesec. Pri dohodkih od dela je v marcu 1999 presežek v višini 16,3 mio USD.

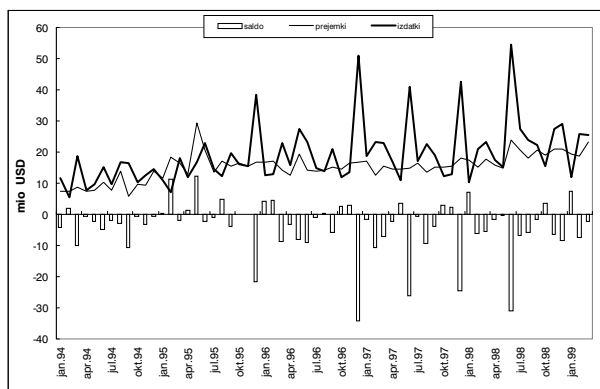
Pri dohodkih od kapitala je v marcu 1999 primanjkljaj, ki znaša 2,1 mioUSD.

Primanjkljaj pomeni, da so v tem mesecu prejemi od kapitala nižji od izdatkov, ki znašajo 25,4 mio USD, na kar je vplivalo izplačilo obveznic uradnega sektorja v vrednosti 3,7 mio USD.

Slika 20: Dohodki-prejemki, izdatki

Slika 21: Dohodki od kapitala

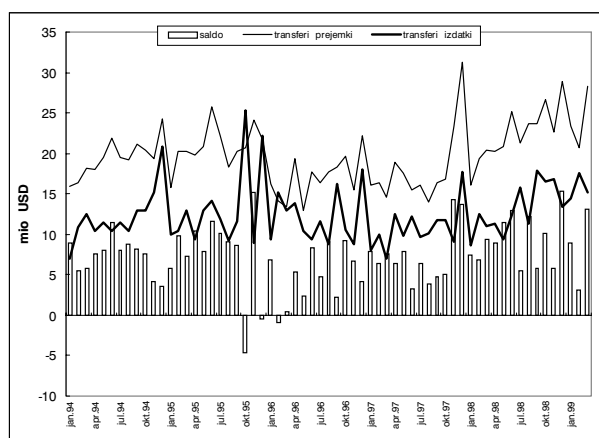
Tekoči transferi

Presežek tekočih transferov v marcu letošnjega leta znaša **13,1 mio USD**.

Presežek v bilanci tekočih transferov v mesecu marcu letošnjega leta je posledica večjih transferov iz tujine kot pa transferov v tujino. Transferi iz tujine so se v marcu letošnjega leta glede na marec v lanskem letu povečali za 39%.

V marcu letošnjega leta so se pri transferih iz tujine zmanjšali predvsem ostali transferi (prejemki na podlagi rent, pokojnin, invalidnin, zapuščin in ostali zasebni transferi). Pri transferih v tujino pa so se zmanjšali ostali transferi glede na februar 1999 za 1,3 mio USD.

Slika 22: Prejemki in izdatki tekočih transferov

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V prvih treh mesecih letošnjega leta znaša identificirani neto pritek kapitala v državo 244,5 mio USD. Glavni vir pritoka kapitala je bilo povečanje tujih naložb v domače vrednostne papirje (386,7 mio USD), katerega večji delež lahko pripišemo nakupu evroobveznic vlade izdanih v marcu (438,2 mio USD). Pritoke povečujeta še pritoka zaradi povečanja obveznosti z najemanjem posojil v tujini sektorja podjetij (58,3 mio USD) in tuje neposredne naložbe v Slovenijo (44,8 mio USD).

Neto pritek kapitala v tem obdobju znižujejo odtoki povečanja neto terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov (143,8 mio USD), zmanjšanje vlog nerezidentov pri domačih bankah (45,6 mio USD) in povečanje imetij tuje gotovine in vlog prebivalstva (39,5 mio USD).

Zaradi dodatnega pritoka kapitala v višini 17,8 mio USD (zaenkrat še prikazanega v postavki statistična napaka) pa neto pritoki kapitala v državo v prvih treh mesecih letošnjega leta znašajo 262,4 mio USD (v enakem obdobju lanskega leta neto pritek kapitala 72,2 mio USD).

V marcu letošnjega leta znaša identificirani neto pritek kapitala 391,7 mio USD.

Večino zneska lahko pripišemo pritokom iz povečanja tujih naložb v domače vrednostne papirje (392,5 mio USD), tujih neposrednih naložb (20,9 mio USD) in neto najetih posojil v tujini sektorja podjetij (11,6 mio USD).

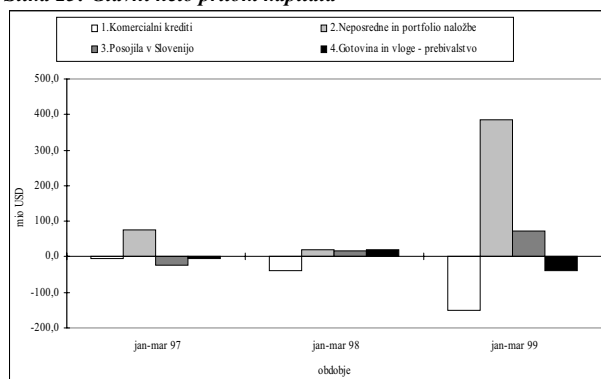
Pritoke v marcu znižujejo odtoki iz povečanja imetij tuje gotovine in vlog sektorja prebivalstva (21,8 mio USD), povečanja ostalih terjatev sektorja bank (11,0 mio USD), katerega večji delež lahko pripišemo povečanju terjatev ene slovenskih bank do tuje banke v skupini in povečanje vlog nerezidentov pri domačih bankah (6,7 mio USD).

Zaradi dodatnega odtoka kapitala (prikazanega v postavki statistična napaka) v višini 12,4 mio USD, neto pritek kapitala v državo v marcu znaša 379,3 mio USD.

Tabela 1: Neto pritoki kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (v mio USD)

	jan-mar 98	jan-mar 99	mar.99
1.Komercialni krediti	-40,0	-150,4	7,5
2.Neposredne in portfolio naložbe	20,6	386,4	404,1
3.Posojila v Slovenijo	17,7	73,6	15,0
b. BS	0,0	0,0	0,0
c. Vlada	-3,3	5,9	-1,7
d. Banke	-7,2	9,4	5,1
e. Ostali sektorji	28,2	58,3	11,6
4.Gotovina in vloge - prebivalstvo	20,0	-39,5	-21,8
5. Ostalo	5,4	-25,6	-13,0
6. Neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	23,7	244,5	391,7
Mednarodne devizne rezerve	6,8	-247,4	-320,4
BS	-28,2	-454,2	-510,9
Bank	35,0	206,7	190,6
7. Statistična napaka	48,6	17,8	-12,4
NETO PRITOK KAPITALA brez devizni rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	72,2	262,4	379,3

Slika 23: Glavni neto pritoki kapitala

Neposredne naložbe in naložbe v vrednostne papirje

V prvih treh mesecih letošnjega leta znaša neto pritek kapitala v državo iz naslova **neposrednih naložb** 35,7 mio USD (v enakem obdobju lanskega leta je znašal pritek 11,4 mio USD).

V marcu letošnjega leta znaša neto pritek kapitala iz neposrednih naložb 15,4 mio USD.

Po podatkih plačilnega prometa s tujino so se domače neposredne naložbe v tujino v tem obdobju povečale za 5,5 mio USD.

Tuje neposredne naložbe v Slovenijo pa so se povečale za 20,9 mio USD, od tega znaša vložek nerezidenta v eno od slovenskih bank 23,6 mio USD.

Neto pritek kapitala iz **naslova naložb v vrednostne papirje** znaša v prvih treh mesecih letošnjega leta 350,7 mio USD (v enakem obdobju lanskega leta so se neto naložbe v vrednostne papirje povečale za 9,2 mio USD).

V marcu letošnjega leta znaša neto pritek kapitala 388,7 mio USD.

Od tega so se **domače naložbe v tuje vrednostne papirje** povečale za 3,8 mio USD.

Tuje naložbe v slovenske vrednostne papirje pa so se v tem mesecu povečale za 392,5 mio USD. Naložbe tujcev v lastniške vrednostne papirje so se zmanjšale za 0,5 mio USD.

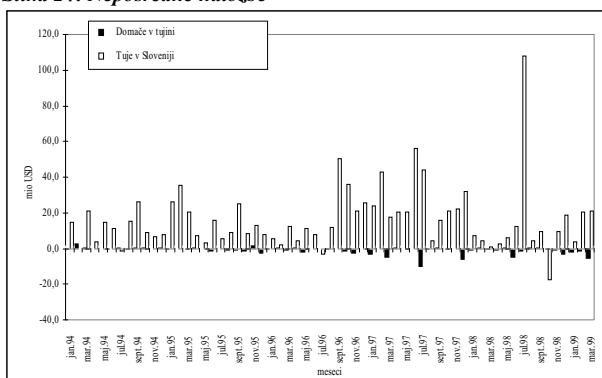
Naložbe tujcev v dolžniške vrednostne papirje pa so se povečale za 392,9 mio USD. Od tega je vlada nerezidentom prodala za 438,2 mio USD evroobveznic izdanih v marcu, za 45,3 mio USD pa so banke v tem mesecu v tujini kupile evroobveznic naše vlade.

Tabela 2: Naložbe v delnice in deleže v podjetjih in v dolžniške vrednostne papirje (v mio USD)

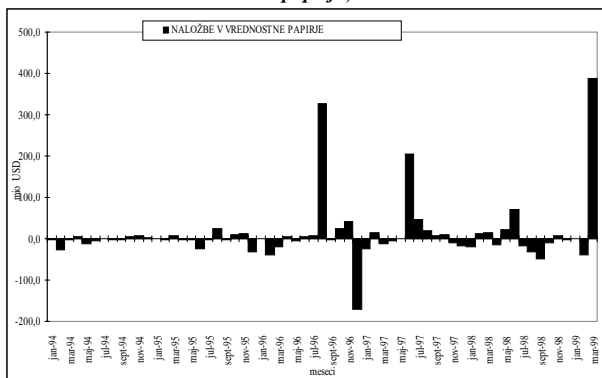
	jan-mar 98	jan-mar 99	mar.99
NEPOSREDNE NALOŽBE	11,4	35,7	15,4
Domače v tujini	-1,0	-9,1	-5,5
Tuje v Sloveniji	12,4	44,8	20,9
NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE	9,2	350,7	388,7
Domače v tujini	-8,8	-36,0	-3,8
Tuje v Sloveniji	18,0	386,7	392,5
Lastniški vrednostni papirji	31,0	-5,8	-0,5
Dolžniški vrednostni papirji	-13,0	392,5	392,9
Podatki KDD			
Neto nakupi vred. papirjev	30,8	-7,6	-1,1

Opomba: Pri preračunu podatkov KDD iz SIT v USD so upoštevani povprečni tečajni BS.

Slika 24: Neposredne naložbe

Slika 25: Naložbe v vrednostne papirje,⁵

⁵ Avgust 1996: izdaja evroobveznic vlade (320,6 mio USD).
 December 1996: Redno odplačilo dolga in predčasni odkup dela dolga (159,7 mio USD).
 Junij 1997: izdaja evroobveznic vlade (228,2 mio USD).
 Marec 1999: izdaja evroobveznic vlade (438,2 mio USD).
 Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje izključene:

- izdaja vrednostnih papirjev države za zamenjavo dela zunanjega dolga v višini 465,4 mio USD v juniju 1996,
- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD) za predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemom dolga po NFA sporazumu (453 mio USD) v juniju 1998.

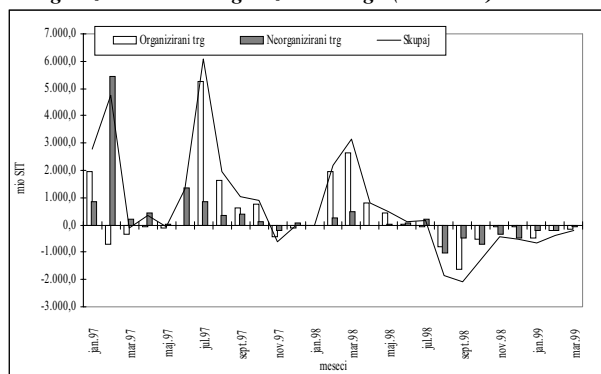
Po podatkih KDD se portfeljske naložbe tujcev že deseti mesec zapored zmanjšujejo. Kumulativna neto prodaj vrednostnih papirjev s strani tujcev od lanskega avgusta do sredine maja znaša že 48,3 mio USD, od tega v tem letu 10,3 mio USD.

Tabela 3: Neto nakupi in prodaje vseh vrednostnih papirjev s strani nerezidentov na organiziranem in neorganiziranem trgu

Obdobje	jan-mar 98	jan-mar 99	mar 99	apr 99	maj 99 (do 13.)
Organizirani trg	4.602,0	-806,6	-135,5	-165,4	-202,8
Neorganizirani trg	684,7	-464,0	-57,4	-100,1	-13,6
Skupaj v mio SIT	5.286,8	-1.270,6	-192,9	-265,5	-216,4
Skupaj v mio USD	30,8	-7,6	-1,1	-1,5	-1,2

Vir: Podatki KDD.

Slika 27: Neto nakupi vrednostnih papirjev s strani nerezidentov na organiziranem in neorganiziranem trgu (v mio SIT)

Komercialni krediti

V prvih treh mesecih letošnjega leta so se po razpoložljivih podatkih neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**⁶ povečale za 143,8 mio USD (lani v tem obdobju za 38,4 mio USD).

V marcu letošnjega leta povečanje neto terjatev na osnovi kratkoročnih komercialnih kreditov prispeva k pritoku kapitala v višini 8,8 mio USD⁷.

V mesecu marcu je bilo izvoženega za 778,4 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega za 545,9 mio USD, neposrednih naložb v blagu v tem mesecu ni bilo, danih transferov v blagu je bilo za 3,7 mio USD, s črpanji dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bil financiran izvoz še dodatnih 1,5 mio USD blaga.

Uvoženega je bilo za 901,9 mio USD blaga, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditodajalcev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojilojemalcev do drugih nerezidentov⁸, plačanega 666,7 mio USD.

Tabela 4: Kratkoročni komercialni krediti (v mio USD)

	jan-mar 98	jan-mar 99	mar 99
A. BLAGOVNA MENJAVA	-276,8	-203,0	-123,5
1. Izvoz blaga f.o.b	2.111,0	2.126,9	778,4
2. Uvoz blaga f.o.b	-2.387,7	-2.329,9	-901,9
B. PLAČILA BLAGA	321,1	371,8	120,8
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-1.483,1	-1.461,5	-545,9
Od tega predpl. izvoza blaga	-93,9	-58,3	-22,8
V gotovini	-12,7	-16,9	-6,1
2. Plačila uvoza blaga skupaj	1.804,3	1.833,3	666,7
Od tega predpl. uvoza blaga	257,6	216,1	84,8
V gotovini	0,7	0,3	0,1
C. NEP. NAL V BLAGU		0,0	0,0
1. V tujino		0,0	0,0
2. V Slovenijo		0,0	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU		1,6	0,7
1. Dani		-10,1	-3,7
2. Prejeti		11,7	4,4
D. DOLG. KOM. KREDITI	2,8	-3,7	-1,2
1. Dani (črpanje)	-4,4	-4,2	-1,5
2. Prejeti (črpanje)	7,2	-3,1	0,3
E. OSTALO	-8,7	-21,4	-4,9
F. Kratkor. kom. krediti - (A+B+C+D)	-38,4	-143,8	8,8

⁶ Od januarja 1999 so v izračun ocene kratkoročnih komercialnih kreditov vključeni tudi podatki o transferih in neposrednih naložbah v blagu.

⁷ Zadnjič je bil neto pritek iz kratkoročnih komercialnih kreditov zabeležen v aprilu lanskega leta.

⁸ Od leta 1997 naprej so v izračun kratkoročnih komercialnih kreditov vključeni tudi podatki o neposrednih plačilih blaga in storitev iz kreditov črpanih v tujini (plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini).

Neposrednih naložb v blagu v tem mesecu v Slovenijo ni bilo, prejetih pa je bilo za 4,4 mio USD transferov v blagu, s črpanji dolgoročnih komercialnih kreditov pa je bil financiran uvoz še dodatnih 0,3 mio USD.

Preostalih 4,9 mio USD predstavlja spremembe terjatev in obveznosti na osnovi dolgoročnih proizvodnih kooperacij in spremembe stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

Po skoku v januarju 1999⁹, se je povečanje terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov v februarju letošnjega leta vrnilo na povprečno raven leta 1998, v marcu pa je bilo po aprilu lanskega leta prvič zabeleženo zmanjšanje terjatev iz kratkoročnih komercialnih kreditov, kar je posledica tega, da povečanje uvoza v tem mesecu ni bilo pokrito s povečanimi plačili uvoza.

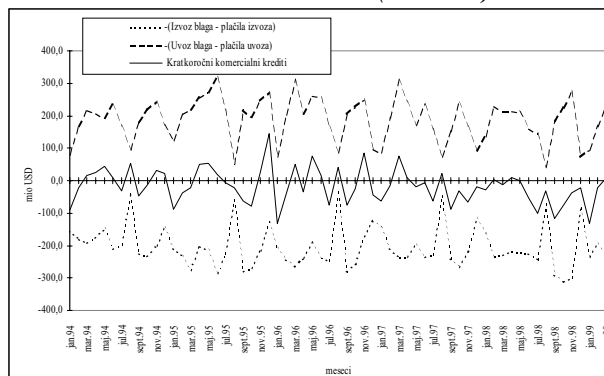
Plačila s tujo gotovino v Slovenijo so marca znašala 28,9 mio USD, kar je za 16% manj kot v enakem obdobju leta 1998. Tudi plačila s tujo gotovino v tujino so glede na lanski marec nižja za 12% in sicer znašajo 6,0 mio USD.

Tabela 5: Plačila pravnih oseb s tujo gotovino v tujino in iz tujine v letih 1998 in 1999 (v mio USD)

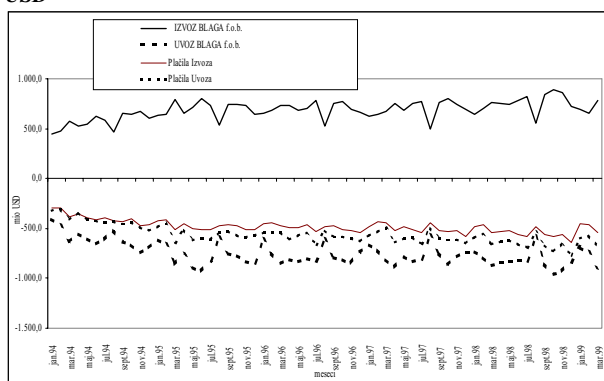
	jan - mar 98	jan - mar 99	mar 99
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	92,9	85,0	28,9
fakture za blago	12,7	16,9	6,1
fakture za storitve	2,8	2,8	1,2
ostalo	77,4	65,4	21,7
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	16,9	15,5	6,0
fakture za blago	0,7	0,3	0,1
fakture za storitve	16,1	15,2	5,9
ostalo	0,0	0,0	0,0

⁹ Izredno visoko povečanje terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov v januarju letošnjega leta lahko razložimo predvsem z izrazitim razkorakom med vrednostjo izvoza in vrednostjo plačil, medtem ko so na uvozni strani plačila sledila ravni uvoza.

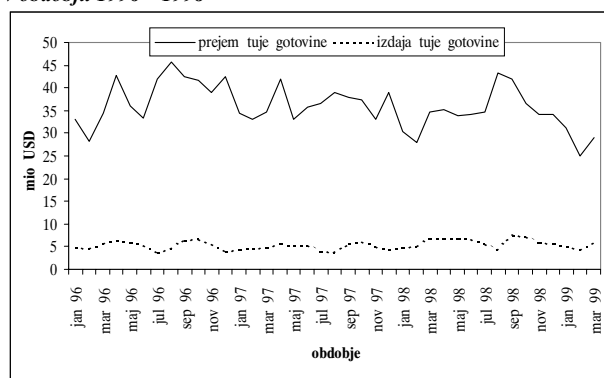
Slika 28: Kratkoročni komercialni krediti (v mio USD)

Slika 29: Izvoz in uvoz blaga ter plačila izvoza in uvoza (v mio USD)

Slika 30: Plačila pravnih oseb s tujo gotovino v tujino in iz tujine v obdobju 1996 - 1998

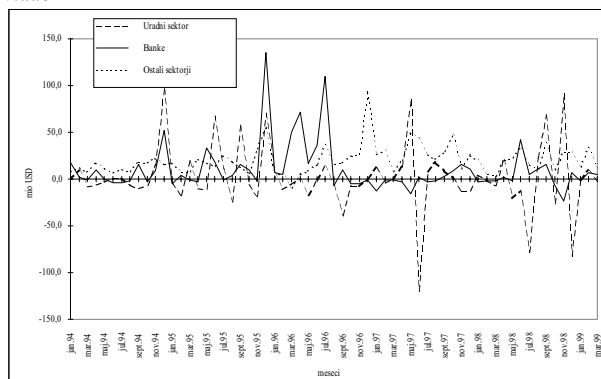
Posojila

Obveznosti iz najetih posojil v tujini so se v prvih treh mesecih letošnjega leta povečale za 73,6 mio USD (lani v enakem obdobju pa za 17,7 mio USD), kar je predvsem posledica neto zadolževanja podjetij v višini 58,3 mio USD. V marcu letošnjega leta so se obveznosti iz najetih posojil povečale za 15,0 mio USD. Uradni sektor je neto odplačal za 1,7 mio USD v tujini najetih posojil.

Banke so v marcu posojila neto najemale, neto so črpale za 5,1 mio USD posojil več kot so jih odplačale.

Tudi ostali sektorji nadaljujejo z zadolževanjem. V marcu so se dodatno neto zadolžili za 11,6 mio USD.

Slika 31: Črpanja in odplačila najetih posojil bank¹⁰, podjetij in vlade

Povečanje **terjatev** iz naslova odobrenih posojil nerezidentom znaša v marcu letošnjega leta 5,1 mio USD, posojila so odobravalе banke.

Gotovina in vloge

V prvih treh mesecih letošnjega leta so se imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva povečala za 39,5 mio USD (lani v enakem obdobju so se zmanjšala za 20,0 mio USD).

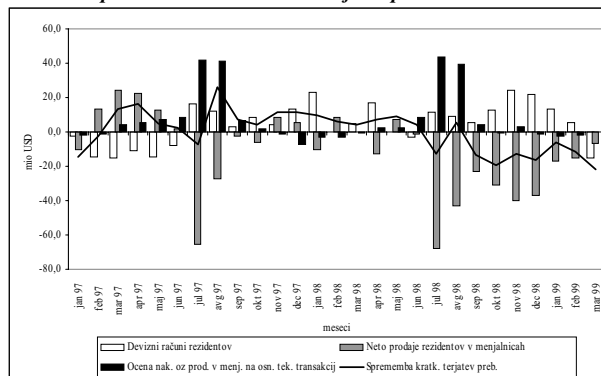
Rezidenti so v menjalnicah neto kupili za 39,1 mio USD tuje gotovine. Od tega so na devizne račune pri domačih bankah neto položili za 3,8 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so prodali 4,2 mio USD več tuje gotovine kot so je kupili.

V marcu letošnjega leta je prebivalstvo za 21,8 mio USD povečalo imetja tuje gotovine in vloge. Rezidenti so v menjalnicah kupili za 6,8 mio USD tuje gotovine. Od tega so z deviznih računov pri domačih bankah neto dvignili za 15,2 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 0,2 mio USD več tuje gotovine kot so je kupili.

Tabela 6: Dvigi/pologi z/na devizne račune občanov v državi in odkupi/prodaje tuje gotovine in čekov od domačih oseb/domačim osebam v letu 1998 in 1999 (v mio USD)

	jan-mar 98	jan-mar 99	mar 99
Devizni računi rezidentov (a-b)	28,2	3,8	-15,2
a. Pologi na devizne račune	468,3	438,3	141,4
b. Dvigi z deviznih računov	440,0	434,5	156,5
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-1,9	-39,1	-6,8
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	497,6	409,7	157,3
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	499,5	448,8	164,1
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	-6,3	-4,2	0,2
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREB.	20,0	-39,5	-21,8

Slika 32: Spremembe kratkoročnih terjatev prebivalstva

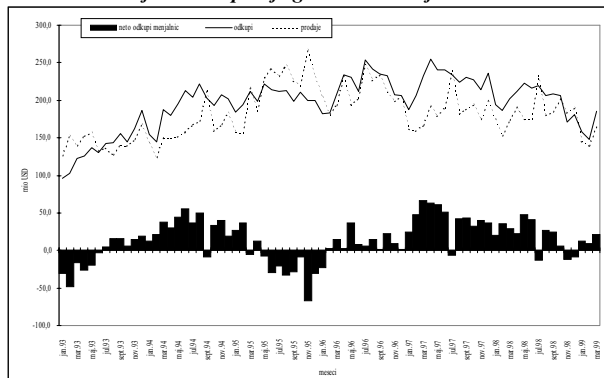
¹⁰ Zmanjšanje obveznosti bank po tujih posojilih v višini 465,4 mio USD v avgustu leta 1996 za katere so bile izdane obveznice za zamenjavo dela zunanega dolga v sliki ni prikazano.

V prvih treh mesecih letošnjega leta so menjalnice od rezidentov in nerezidentov neto odkupile za 43,0 mio USD tuje gotovine.

V marcu letošnjega leta pa so neto odkupile za 21,5 mio USD tuje gotovine

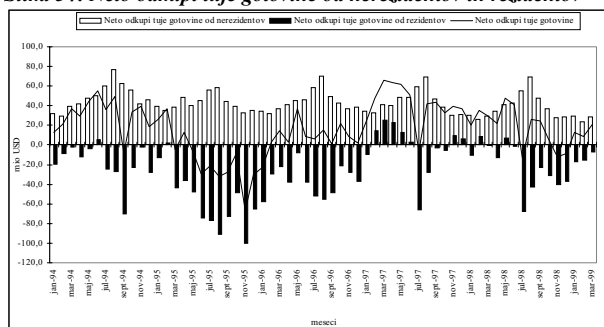
Odkupi tuje gotovine v menjalnicah so se v marcu glede na februar povečali (185,7 mio USD, kar je za 37,7 mio USD več februarja), tudi prodaje (164,1 mio USD) so se povečale (za 25,1 mio USD).

Slika 33: Prodaje in odkupi tuje gotovine v menjalnicah

V prvih treh mesecih letošnjega leta so menjalnice od nerezidentov neto odkupile za 82,1 mio USD in rezidentom neto prodale za 39,1 mio USD tuje gotovine. V marcu letošnjega leta so menjalnice od tujcev neto odkupile za 28,4 mio USD, rezidentom pa so prodale za 6,8 mio USD tuje gotovine več, kot so je od njih odkupile.

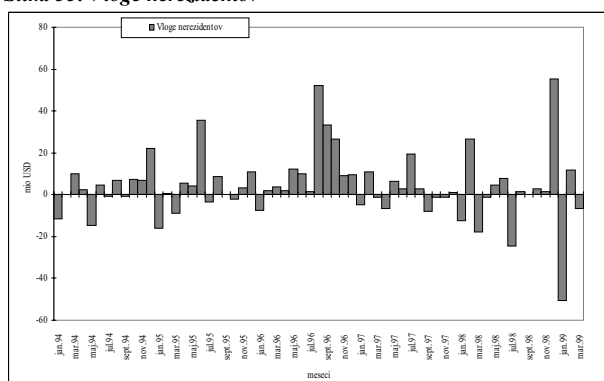
Slika 34: Neto odkupi tuje gotovine od nerezidentov in rezidentov

Vloge nerezidentov pri domačih bankah so se v prvih treh mesecih letošnjega leta zmanjšale za 45,6 mio USD, kar je predvsem posledica visokega zmanjšanja teh vlog v mesecu januarju¹¹.

V marcu letošnjega leta so se vloge nerezidentov pri domačih bankah zmanjšale za 6,7 mio USD.

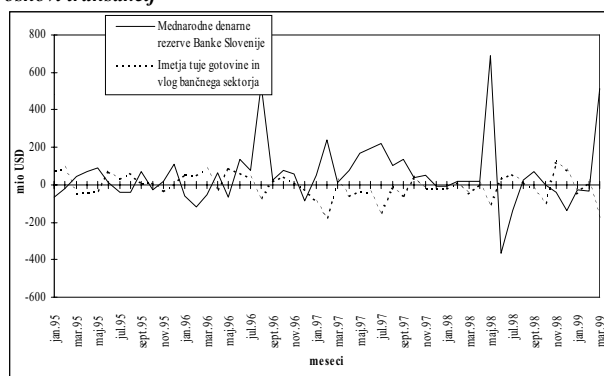
Slika 35: Vloge nerezidentov¹²

Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se v prvih treh mesecih letošnjega leta zmanjšala za 238,7 mio USD, v marcu letošnjega leta pa so se zmanjšala za 195,8 mio USD. Pretežni del imetij tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so **rezerve poslovnih bank**, ki so se v marcu letošnjega leta zmanjšale za 190,6 mio USD.

Devizne rezerve bank na osnovi stanj konec marca 1999 znašajo 918,6 mio USD. **Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev** so se v prvih treh mesecih letošnjega leta povečala za 30,6 mio USD, v marcu letošnjega leta pa za 17,4 mio USD.

Slika 36: Spremembe stanj tuje gotovine in vlog bančnega sektorja in mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije na osnovi transakcij

¹¹ Decembra 1998 je Ministrstvo za finance plačalo na nerezidentni račun pri domači banki za koristnika iz Bosne 48,7 mio USD, za odplačilo kredita (prevzem dolgov SFRJ do Kuvajta s strani MF). Januarja 1999 pa je bosanska banka, ki ima nerezidentni račun pri domači banki, sredstva s tega računa nakazala v tujino.

¹² Postavka ostale obveznosti/gotovina in vloge/banke.

Mednarodne denarne rezerve

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij v prvih treh mesecih letošnjega leta povečale za 454,2 mio USD (v enakem obdobju lani so se povečale za 28,2 mio USD).

V marcu letošnjega leta so se rezerve Banke Slovenije na osnovi transakcij povečale za 510,9 mio USD).

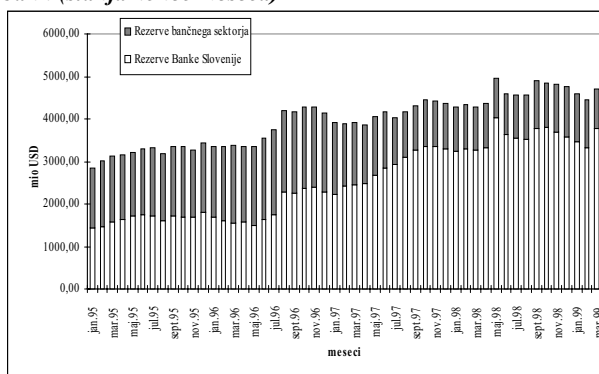
Devizne rezerve Banke Slovenije predstavljajo 80,4% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 3.774,8 mio USD.

Konec marca letošnjega leta znaša stanje deviznih rezerv 4.693,4 mio USD. Povečanje stanja celotnih deviznih rezerv bančnega sistema, v obdobju od konca marca 1998 do konca marca 1999, je znašalo 420,6 mio USD (v tem obdobju se je stanje deviznih rezerv bank zmanjšalo za 85,4 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije pa povečalo za 506,0 mio USD).

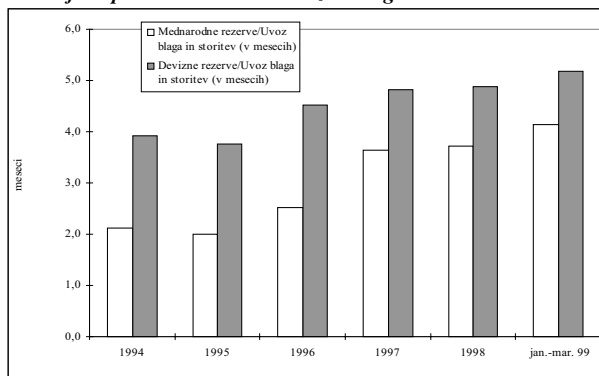
Konec marca letošnjega leta so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 4,3 povprečnega mesečnega uvoza blaga in storitev v prvih treh mesecih letošnjega leta.

Mednarodne rezerve Banke Slovenije so konec meseca marca 1999 predstavljale 75,5% celotnega zunanje dolga.

Slika 37: Devizne rezerve Banke Slovenije in poslovnih bank (stanja konec meseca)

Slika 38: Razmerje med mednarodnimi rezervami Banke Slovenije in poslovnih bank ter uvozom blaga in storitev

Slika 39: Devizne rezerve in zunanji dolg

